

[...]

28.251/II/PF
RC/YS

Mijnheer de Minister,

Op 22 mei 1997 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een klacht onderzocht die op 6 november 1996 werd ingediend omdat de Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandweer en Dringende Medische Hulp (DBDMH), sinds de inwerkingtreding van de wet van 16 juni 1989, de voorschriften van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT) niet naleeft.

Volgens de klager kunnen de hierna volgende overtredingen worden aangestipt.

1) De dienst "Preventie", die jaarlijks 7.661 dossiers behandelt, waarvan 89,5 % in het Frans en 10,5 % in het Nederlands, is samengesteld als volgt:

a) 9 voltijdse Franstalige en 7 voltijdse Nederlandstalige ambtenaren.

b) 7 deeltijdse (1/4) Franstalige en 4 deeltijdse (1/4) Nederlandstalige ambtenaren.

Dat betekent in totaal 10,75 Franstalige betrekkingen en 8 Nederlandstalige betrekkingen.

Volgens de klager worden de dossiers verdeeld onder de verschillende ambtenaren, waarbij absoluut geen rekening wordt gehouden met de taal van de verzoeker.

2.

2) Wat de samenstelling van de preventieploegen betreft, komt het, volgens de klager geregeld voor dat een volledig Nederlandstalige (of Franstalige) ploeg onder het bevel van een Franstalige (of Nederlandstalige) postoverste staat. Het gebeurt bovendien vaak dat de twee ambulanciers die de ploeg van eenzelfde ziekenwagen vormen, van dezelfde taalrol zijn, zodat de eerste hulp aan een particulier niet in zijn eigen taal kan worden

verleend (met alle risico's vandien als er dringend moet worden opgetreden). Het kan eveneens gebeuren dat een "ziekenwagen"-ploeg wel degelijk is samengesteld uit personeelsleden van een verschillende taalrol, maar dat ze elkaar niet verstaan.

- 3) De telefooncentrale 100: de personeelsleden die tewerkgesteld zijn in de telefooncentrale 100 zijn eentalig Nederlands of Frans. Zij beantwoorden zonder onderscheid de oproepen en moeten onmiddellijk hulp kunnen sturen, ongeacht de taal van de oproeper. Die persoon doorverbinden met een personeelslid van de andere taalrol (zo die al beschikbaar is) zou immers het sturen van hulp enorm kunnen vertragen. Er werden bij de Dienst reeds klachten ingediend door particulieren die te woord werden gestaan door een personeelslid van de andere taalrol.
- 4) De hulpverlening (aankondigingen, faxen) gebeurt enkel in een enkele taal (hetzij in het Nederlands, hetzij in het Frans). Ook de routefiches, straatnamen, ... bestaan praktisch enkel in het Frans.
- 5) De dagelijkse beroepsopleidingen worden gegeven door eentalige personeelsleden aan personeelsleden van beide taalrollen, zonder onderscheid.
- 6) De formulieren voor de interventieverslagen zijn niet tweetalig. Het brandinterventieverlag wordt steevast opgesteld in de taal van de rapporteur en bevat geen enkele aanwijzing waaruit de taal van de bijgestane persoon kan worden afgeleid (onder meer om het volume van de behandelde zaken te kunnen vaststellen).
- 7) De klager houdt staande dat er, sinds de opheffing van de taalkaders van de Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandweer en Dringende Medische Hulp door de Raad van State in september 1995, geen enkel ernstig initiatief werd genomen om de dienst van een geldig taalkader te voorzien.

*

*

*

Per brief van 4 december 1996 werd u om inlichtingen gevraagd.

Op 19 februari 1997 hebt u mij het volgende meegedeeld:

"De elementen van de klacht, welke het voorwerp uitmaken van de brief, hebben alles te maken met de uitzonderlijke situatie van de Brusselse Brandweerdienst qua taalstatuut.

Gezien het gemeentelijk karakter van de vroegere Brusselse Brandweerdiensten waren op taalgebied tot in 1989 artikel 35, § 1 van de SWT van toepassing.

Aan deze situatie is niets veranderd toen in 1973 de Brusselse Agglomeratie werd opgericht. De dienstverlening in het Brusselse werd verzekerd door tweetalige brandweermannen.

De gewone wet van 16 juni 1989 houdende diverse institutionele hervormingen heeft de taalwetgeving aangepast.

Artikel 32 van deze wet heeft op de centrale Brusselse instellingen de taalwetgeving van toepassing gemaakt zoals zij dat is op de federale besturen. Dit betekent eentalige ambtenaren, die voor het overige nog steeds een tweetalige service moeten garanderen in Brussel.

Hoewel de opdrachten, en dus het werk, van de Brandweerdienst ongewijzigd zijn gebleven al die jaren, is een fundamentele wijziging opgetreden in het taalstatuut, en is op deze manier een middel om de service aan de bevolking te organiseren, grondig door elkaar geschud.

Punten 1 tot en met 5 van de klacht die op 6 november bij de VCT werd neergelegd hebben alles te maken met deze totale omwenteling, en zijn het directe gevolg van de moeilijkheden die de Dienst heeft om zich aan te passen aan deze situatie.

Op dit ogenblik wordt een nieuw ontwerp taalkader voorbereid met de bedoeling in de toekomst de situatie te verbeteren. Dit weerlegt punt 7 van de klacht.

Het punt 6 van de klacht, betreffende de interventie-formulieren, is niet relevant. Inspelend op enkele moeilijkheden die intern de Dienst kopzorgen bezorgden, o.m. in verband met de facturatie, wordt voortaan de mogelijkheid voorzien om op de interventie-formulieren de taal van het slachtoffer of de begunstigde van de interventie aan te brengen."

4.

1) Wat de punten 2, 4 en 5 van de klacht betreft

De DBDMH moet worden beschouwd als een gecentraliseerde dienst van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering waarvan de werkkring het hele grondgebied van het Gewest bestrijkt in de zin van artikel 32 van de gewone wet van 16 juni houdende diverse institutionele hervormingen.

Op grond van artikel 32, § 1, van de voornoemde wet, gebruiken de gecentraliseerde en gedecentraliseerde diensten voor de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve en van het Verenigd College het Frans en het Nederlands als bestuurstalen. Artikel 32, § 1, 3e lid, verwijst, in verband met het taalgebruik, naar de artikelen 50 en 54, hoofdstuk V, afdeling I (de bepalingen betreffende het gebruik van het Duits uitgezonderd) en naar de hoofdstukken VII en VIII van de SWT.

In het taalstelsel van de centrale diensten worden alle ambtenaren ingeschreven op een taalrol, de Franse of het Nederlandse, conform de bepalingen van artikel 43, § 3, 1e lid, SWT.

Het principe is dat van de eentaligheid van de ambtenaren van de centrale diensten. De enige uitzondering die de wetgever op dat beginsel maakt, betreft de ambtenaren van het tweetalig kader zoals dit laatste omschreven wordt in artikel 43, § 3, 2e en 3e lid, van dezelfde wetten.

Uit die bepalingen volgt dat een ambtenaar van een centrale dienst, tenzij hij deel uitmaakt van het tweetalig kader, geen opdrachten mag vervullen of geen documenten mag opmaken in een taal die niet overeenstemt met die van zijn rol.

Bij de behandeling van dossiers in binnendienst moet bovendien artikel 39, § 1, SWT, worden nageleefd dat verwijst naar artikel 17, § 1, met dien verstande dat de taalrol van de ambtenaar bepalend is voor de behandeling van de zaken vermeld onder A, 5° en 6°, en B, 1° en 3°, van de voornoemde bepaling.

De kennis van één of meer andere talen dan die van de taalrol kan evenwel, in uitzonderlijke gevallen, inherent zijn aan de beroepskennis die voor de normale uitoefening van sommige ambten is vereist.

Volgens de rechtspraak van de VCT kan een afwijking van de algemene regel worden verkregen op voorwaarde dat de VCT

vooraf, over elk afzonderlijk geval, een gunstig advies heeft uitgebracht (cfr. advies 21.099 van 9/9/89).

5.

De VCT is evenwel van oordeel dat de elementen die de klager aanvoert, het niet mogelijk maken met kennis van zaken tot een conclusie te komen.

2) Wat punt 1 betreft, constateert de VCT dat de toestand niet strookt met de taalwetgeving.

Zij constateert eveneens dat de DBDMH niet over taalkaders beschikt en er, zolang de situatie blijft wat ze is, geen wettige benoemingen kunnen voorkomen.

3) Wat punt 3 betreft heeft de VCT in haar rechtspraak meermaals gesteld dat telefonisten weliswaar niet officieel tweetalig dienden te zijn, maar dat de diensten wel zo moesten worden georganiseerd dat de oproeper in zijn taal te woord kan worden gestaan.

De elementen die de klager aanvoert maken het niet mogelijk aan de VCT met kennis van zaken tot een conclusie te komen.

4) Wat punt 6 van de klacht betreft, kunnen er zich twee gevallen voordoen:

-ofwel zijn de verslagen van brandweerinterventies betrekkingen met particulieren en dienen zij gesteld te worden in de taal van deze laatsten (cfr. art. 39, SWT dat verwijst naar artikel 17, § 1, B, 2°) in dit geval is de klacht ontvankelijk en gegrond;

-ofwel gaat het om meer algemene interventieverslagen die moeten worden behandeld in de taal van de rapporteur (art. 39, SWT, dat verwijst naar artikel 17, § 1, B, 3°). Dit punt van de klacht is dan ontvankelijk maar niet gegrond.

5) Wat punt 7 van de klacht betreft, verwijst de VCT naar punt 2 van haar advies (punt 1 van de klacht).

Met de meeste hoogachting,

De Voorzitter,

